

Pedagogische visie Kinderopvang Mirakel

Inleiding

Hieronder willen we duidelijk maken hoe we werken en waarom we dat zo doen. Zo is het inzichtelijk waar Kinderopvang Mirakel (hierna: Mirakel) voor staat.

In het pedagogisch beleidsplan staat verder uitgewerkt wat wij belangrijk vinden in de opvoeding van kinderen en op welke manier hier uitvoering aan wordt gegeven. Ons pedagogisch beleid is conform de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK 1 januari 2018), en voldoet aan de voorwaarden gesteld in het Toetsingskader voor dagopvang. Voor pedagogisch medewerkers biedt het een richtlijn voor pedagogisch handelen.

Het pedagogisch beleidsplan van de desbetreffende locatie van Mirakel is op te vragen via de leidinggevenden op de vestigingen.

De beste zorg voor ieder kind

Kinderopvang Mirakel heeft inmiddels meer dan 25 jaar aan pedagogische kennis en ervaring opgedaan. Hierbij hebben we ons laten inspireren door een aantal theorieën. Zo vinden we dat kinderen ontdekkers en creatieve denkers zijn. Daarnaast is er veel aandacht voor spelen, zowel binnen als buiten. Ook vinden we het belangrijk goed te kijken en actief te luisteren naar wat kinderen 'te vertellen' hebben en hen hierbij serieus te nemen.

Door de jaren heen is er veel veranderd in de wereld van de kinderopvang. Vanuit het idee dat we willen blijven innoveren zijn we echter steeds kritisch naar ons zelf blijven kijken en blijven we continu aandacht houden voor onze pedagogische kwaliteit.

Naast het fysiek bieden van onderdak, zorg en bescherming aan de kinderen die bij ons komen vinden wij het uitermate belangrijk om de kinderen een leuke, ontspannen en gezellige tijd aan te bieden. Wij willen dat kinderen graag naar het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang komen, dat ze het bij Mirakel naar hun zin hebben.

1. Dagelijkse gang van zaken

1.1 De groepen

De kinderen hebben een vaste groepsruimte met eigen pedagogisch medewerkers waarin gezamenlijk wordt gegeten en waarin activiteiten kunnen plaatsvinden aan tafel en in de daarvoor ingerichte speelhoeken.

Bij het buiten spelen in de eigen ruimte wordt dezelfde pedagogisch medewerker-kind-ratio gehanteerd als binnen.

Wat de verhouding pedagogisch medewerkers – kinderen betreft volgen we de Wet IKK.

1.2 Ruildagen

De mogelijkheid bestaat om ruildagen of extra dagen aan te vragen. Dit kan als het pedagogisch medewerker- kind ratio niet overschreden wordt. Daarnaast wordt er rekening gehouden of er voor de kinderen vertrouwde medewerkers op de groep aanwezig zijn.

1.3 Vervoer naar de vestigingen

Voor vervoer naar de vestigingen worden per locatie duidelijk afspraken gemaakt. Deze zijn terug te vinden in het protocol vervoer, wat in te zien is op de locaties. Tijdens de dagopening, voor de pedagogisch medewerkers die dag werken, worden de scholen verdeeld onder de medewerkers en kunnen bijzonderheden worden besproken.

1.4 Dagindeling

De peutergroep volgt een vaste dagindeling; met o.a. vaste tafel-, slaap- en verschoonmomenten en ruimte voor zowel activiteiten als vrij spelen.

De dag op een babygroep kent natuurlijk ook structuur, maar wordt tevens bepaald door het ritme van de individuele kinderen, in de zin van flesjes en slaapjes.

Op de buitenschoolse opvang zijn er vaste momenten waarop er met de kinderen wordt gegeten en gedronken. Daarnaast creëren wij een ontspannen sfeer waar kinderen zich prettig voelen en vrij zijn om allerlei activiteiten te doen.

2. Activiteiten

Babygroepen

Op de babygroepen wordt met de kinderen gezongen, gelezen, gedanst en veel geknuffeld. Op alle babygroepen wordt muzikles gegeven door een muziekdocent die werkt volgens de methode van 'muziek op schoot'.

Peutergroepen

Het spelmateriaal op de peutergroepen is afgestemd op de ontwikkeling van een peuter en ingedeeld in verschillende hoeken. Naast de dagelijkse activiteiten zoals boekjes lezen,

liedjes zingen en knutselen worden er ook nog extra activiteiten aan de peuters aangeboden: muziekles, peuterplus pyramide programma en peutergymnastiek.

Het hele jaar door worden er verschillende knutsel en doe-activiteiten aangeboden. Daarnaast vieren we alle feestdagen met liedjes, knutsels en leuke andere activiteiten.

BSO

In de vrije tijd van kinderen neemt spelen een centrale rol in. Belangrijk, voor ieder kind persoonlijk en voor elke leeftijdscategorie, is de balans tussen vrij spel en georganiseerde activiteiten. Veel activiteiten worden door pedagogisch medewerkers georganiseerd en begeleid, maar de kinderen hebben een zeer grote mate van vrijheid om van dit aanbod wel of geen gebruik te maken. Vrij spel wordt gestimuleerd, gevolgd en eventueel in goede banen geleid

3. Verantwoorde kinderopvang

3.1 Mentor

Om het kind echt centraal te stellen, heeft iedere pedagogisch medewerker kinderen van de groep toegewezen gekregen waar hij/zij de mentor van is. De mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders en volgt nog bewuster de ontwikkeling van de toegewezen mentorkinderen.

3.2 Samenwerking basisschool

Vanaf januari 2018 verzorgen wij de overdracht van het kinderdagverblijf naar de basisschool/BSO. Dat betekent dat we informatie over de ontwikkeling van het kind van Mirakel overdragen aan de basisschool/BSO. De overdracht zal in overleg met ouders en school schriftelijk gedaan worden, mocht het nodig zijn dan volgt er een afspraak.

Wij hebben met alle leraren van de kinderen die wij opvangen op de buitenschoolse opvang contact als dit nodig is.

Hierbij wordt eerst toestemming gevraagd aan de ouders

3.3 Drie uursregeling

Kinderdagverblijven

Mirakel is geopend van 07:30-18:30 uur en hanteert de 3-uursregeling volgens de wet IKK. Wij controleren de BKR middels het bijhouden van de breng- en haaltijden op het dagschema dat op alle groepen gehanteerd wordt.

Als het merendeel van de kinderen op bed ligt hebben de medewerkers afwisselend pauze van een half uur of uur, dit hangt af van het kind aantal. Bij de groepen hangt het rooster hoe laat de medewerkers pauze hebben.

BSO

Mirakel wijkt tijdens de schoolweken af van het BKR gedurende maximaal een half uur per dag. Er kunnen tijdens deze uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Dit gebeurt tijdens het ophalen van de kinderen uit school. Ook in vakanties en op studiedagen hanteert Mirakel de 3-uursregeling volgens de wet IKK.

4. Personeel

4.1 Werkwijze pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers hebben minimaal een PW3 (Pedagogisch Werker niveau 3) of aanverwante opleiding. Daarbij zorgen wij er voor dat zij onze visie en uitgangspunten goed kunnen uitdragen bij hun dagelijkse werkzaamheden. Zij worden hierin begeleid door de leidinggevenden en de assistent leidinggevenden.

Aan de ene kant hebben pedagogisch medewerkers een grote vrijheid in het ontplooiën van allerlei activiteiten en aan de andere kant dient gestructureerd gewerkt te worden volgens regels en protocollen.

De kinderen worden gedurende de hele dag door de pedagogisch medewerkers 'geobserveerd'. Ieder kind wordt zorgvuldig gevolgd en er wordt gekeken hoe het kind zich op alle ontwikkelingsgebieden, lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel, ontplooit.

4.2 Ondersteunend personeel

De pedagogisch medewerkers zijn er primair voor de kinderen. Vanuit de organisatie wordt dan ook allerlei ondersteuning geboden. Een huishoudelijk medewerker die dagelijks ondersteuning biedt, een technische dienst die regelmatig langs komt voor de klussen, de kindplanning en administratieve afhandeling gebeurt centraal op het hoofdkantoor. Daarnaast heeft Mirakel zowel een pedagogisch coach als een pedagogisch beleidsmedewerker in dienst.

4.3 Stagiaires

Volgens de CAO Kinderopvang mogen leerling-pedagogisch medewerkers vanaf het moment dat ze de opleiding beginnen worden ingezet als volwaardige kracht, oplopend van 0 – 100%. Mirakel is zich ervan bewust dat wanneer we de geboden kwaliteit willen waarborgen, toekomstige pedagogisch medewerkers een kans moeten geven om werkervaringen te krijgen.

4.4 Opleiding

Mirakel is een erkend leerbedrijf voor PW3 en PW4 en daarnaast ook voor MBO niveau 1 en 2. De opleidingen PW3 en PW4 kennen 2 varianten, de zgn. BOL (Beroepsopleidend Leren) en de BBL (Beroepsbegeleidend Leren) variant.

De BOL-ers gaan naar school en moeten daarnaast een aantal blokken stage lopen. De BOL-er heeft bij Mirakel een stage-overeenkomst en hij/zij wordt begeleidt door een pedagogisch medewerker op minimaal MBO 3 niveau.

De BBL-er heeft bij Mirakel een werk-leer overeenkomst. Dit houdt in dat hij/zij pedagogisch medewerker in opleiding is en daarnaast één keer in de week naar school gaan.

Voor meer informatie ligt het protocol begeleiding BBL en BOL ter inzage op de vestiging. Voor alle stagiaires geldt dat ze de gebruikelijke sollicitatie procedure doorlopen.

De pedagogisch medewerkers worden regelmatig geschoold, bijvoorbeeld de training 'Oog voor interactie' en 'werken met baby's'. Daarnaast krijgen de medewerkers de kans door het jaar heen om naar verschillende trainingen te gaan, zoals 'kinderen die opvallen' en 'taal- en spraakontwikkeling'.

5. Pedagogisch beleid

5.1 Opvoedingsdoelen en pedagogische middelen

Voor het bieden van verantwoorde kinderopvang zoals beschreven in de Wet Kinderopvang en bijbehorende beleidsregels, volgt Mirakel de basisdoelen voor opvoeding van kinderen in de kinderopvang van Rixsen-Walraven:

1. een gevoel van **'emotionele' veiligheid**;
2. gelegenheid tot het **ontwikkelen van persoonlijke competentie**;
3. gelegenheid tot het **ontwikkelen van sociale competentie**;
4. de kans om zich **waarden en normen**, de 'cultuur' van een samenleving eigen te maken.'

Aan de hierboven genoemde basisdoelen van de opvoeding, voegt Mirakel nog twee andere doelen toe die eveneens belangrijk zijn:

5. **stimuleren van creativiteit**; fantasie en expressie, muziek en dans
6. **stimuleren van de motorische ontwikkeling**; sport en spel.

5.2 Bieden van emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid is van primair belang. Het draagt niet alleen bij aan het welbevinden van de kinderen, want een onveilig klimaat staat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg.

De factoren die kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van een gevoel van veiligheid en de middelen die Mirakel hiertoe inzet zijn:

- *Relatie met pedagogisch medewerkers*
- *De muziekpedagoog (KDV)* De muziekles bouwt mee aan de band tussen pedagogisch medewerkers en kinderen.
- *Relatie met andere kinderen.* De aanwezigheid van vertrouwde groepsgenootjes van min of meer dezelfde leeftijd wordt gewaarborgd op de groepen.
- *Inrichting van omgeving*
- *Activiteitsaanbod.*

5.3 Ontwikkelen van persoonlijke competentie

Met het begrip 'persoonlijke competentie' wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Persoonskenmerken die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

De factoren die kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van persoonlijke competentie en de pedagogische middelen die Mirakel hiertoe inzet, zijn:

- *Inrichting van ruimte en aanbod van materiaal.* De kinderen kunnen zich bijvoorbeeld veilig voelen en ongestoord spelen door de afgeschermdedoch inzichtelijke speelhoeken in de lokalen.
- *Vaardigheid van pedagogisch medewerkers in begeleiden van spel.* Door de materialen en activiteiten die pedagogisch medewerkers aanbieden die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau, de interesses van het individuele kind en de groep, worden kinderen uitgedaagd tot spel
- *Vertrouwde leeftijdgenootjes en groep.* Voor de kinderen zijn er altijd bekende leeftijdgenootjes. Deze leren elkaar steeds beter kennen, waardoor ze meer en beter gaan samen spelen.
- *Bevorderen van zelfstandigheid en geven van inspraak.* Bijvoorbeeld door een gevarieerd aanbod van activiteiten en keuze bieden en stimuleren van zelfstandigheid in dagelijkse 'rituelen'.
- *Stimuleren van talent & Kinderparticipatie (BSO).*

5.4 Ontwikkelen van sociale competentie

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

Factoren die van invloed en de pedagogische middelen die Mirakel hiertoe inzet, zijn:

- *Communicatie.* Van onze pedagogisch medewerkers wordt verwacht dat ze responsief zijn en zorgen voor een goede interactie met en tussen de kinderen.
- *Positieve interactie met leeftijdgenootjes.*
- *Bevorderen morele ontwikkeling.*
- *Spelmateriaal en activiteiteenaanbod*

5.5 Normen en waarden

Tot het bevorderen van socialisatie en cultuuroverdracht zijn extra mogelijkheden binnen de kinderopvang want een kindercentrum is een bredere samenleving dan het gezin.

- *Afspraken en omgangsvormen.*
- *Cultuuroverdracht.* Bijvoorbeeld door verschillende achtergronden van kinderen en medewerkers, maar ook door wisselende thema's en tijdens de muziekles.
- *Maatschappelijke betrokkenheid.*
- *Kinderen en seksualiteit (BSO)*

5.6 Stimuleren van de taal- en cognitieve ontwikkeling

Het bevorderen van de verstandelijke ontwikkeling door extra stimulans dient al op zeer jonge leeftijd te beginnen. Dat levert ook op de langere termijn, bij kinderen op iets latere leeftijd, een gunstig effect op. Ook op andere ontwikkelingsgebieden zoals de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De factoren en ervaringen die hierin belangrijk en de pedagogische middelen die Mirakel hiertoe inzet, zijn:

- *Positieve 1 op 1 interacties*
- *Dagelijks aanbieden van speelse activiteiten*
- *Aanbieden van materiaal gericht op verstandelijke ontwikkeling*
- *Peuterplus activiteiten, voor 3,5 – tot 4-jarigen.*
- *Muziekles. Wekelijks aangeboden aan de baby's en peuters.*
- *Peutergym, vanaf 36 maanden.*
- *Interactief voorlezen en veel communiceren*

5.7 Stimuleren van creativiteit en fantasie

Het ontwikkelen van de creativiteit en de fantasie, vaardigheden die onmisbaar zijn voor de intellectuele vorming, wordt bij Mirakel zeer belangrijk gevonden. Daaraan wordt dan ook veel tijd en energie besteed.

De factoren en ervaringen die hierin een rol spelen en de middelen die hiervoor worden ingezet door Mirakel, zijn onder andere:

KDV

- *Knutselen. Er wordt veel en vaak geknutseld.*
- *Interactief voorlezen.*
- *Thema's. Bij Mirakel wordt door het jaar heen gewerkt met wisselende thema's.*
- *Muziekles*

BSO

- *Knutselen*
- *Werken met thema's*
- *Toneelspel, muziek, zang en dans*
- *Stimuleren eigen spontane activiteiten*
- *Workshops*

5.8 Stimuleren van de motorische ontwikkeling van kinderen

De motorische ontwikkeling van kinderen, zowel de grove als de fijne motoriek, wordt eigenlijk doorlopend gestimuleerd bij Mirakel. Onbewust en bewust, door het aanbieden van speelgoed en activiteiten die aansluiten bij de fase van lichamelijke ontwikkeling waar het kind zich op dat moment in bevindt.

Voor het bevorderen van de motorische ontwikkeling zet Mirakel bewust in:

KDV

- *Spelmateriaal. Veel speelgoed op zowel baby- als peutergroepen is gericht op de ontwikkeling van de motoriek.*
- *Muziekles.*

- *Peutergym.*
- *Buiten spelen.* We gaan minimaal 1 keer per dag naar buiten met de kinderen als het weer het op alle momenten toe laat.
- *Knutselen.*
- *Laten oefenen van dagelijkse dingen.* Bijvoorbeeld: eigen boterhammen smeren, zelf aan- en uitkleden en opruimen.

BSO

De activiteiten worden zo ingericht dat kinderen de kans krijgen om hun eigen mogelijkheden en grenzen te verkennen, waarbij ze wel rekening moeten houden met anderen. Bewegingsactiviteiten die worden aangeboden op zijn zeer divers. Daarnaast bieden we ook thema gerelateerde activiteiten aan, zoals workshops. De kinderen krijgen in ruime mate de kans om geboeid te raken door het belangeloos meedoen aan een bewegingsactiviteit. Ook laten wij de kinderen vrij in het zelf opzetten van hun bewegingsideeën

6. Veiligheid en gezondheid

Op onze vestigingen wordt een bewust veiligheids- en gezondheidsbeleid gevoerd. Op de kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang werken wij met diverse protocollen.

6.1 Beleid

Het veiligheid- en gezondheidsbeleid is een terugkerend agendapunt op de vergaderingen van de oudercommissie met Mirakel en tijdens de teamvergaderingen intern.

6.2 EHBO/BHV

Het merendeel van pedagogisch medewerkers heeft een cursus kinder-EHBO gevolgd en/of herhaling gevolgd, zodat er elke dag voldoende geschoolde EHBO'ers aanwezig zijn. Naast de kinder-EHBO worden er ook jaarlijks BHV-ers opgeleid.

6.3 Hygiëne

Aan de hygiëne wordt op de kinderdagverblijven van Mirakel zeer veel aandacht besteed. Ter ondersteuning van de groepsleiding en voor het schoonhouden van de algemene ruimtes zijn één of meerdere huishoudelijk medewerkers verbonden aan ieder kinderdagverblijf.

6.4 Praktische veiligheid

Er is aandacht voor een aantal praktische zaken die te maken hebben met de veiligheid- en gezondheidsbeleid. Mirakel heeft technische medewerkers in dienst die onderhouds- en reparatiewerkzaamheden verrichten aan de gebouwen, tuin, inventaris en speelgoed.

6.5 Achterwacht

Iedere locatie heeft achterwachten beschikbaar. De gegevens zijn in te zien op de locaties. Deze achterwachten zijn volgens de afspraken bereikbaar en kunnen dan binnen 15 minuten op de vestiging aanwezig zijn, bijvoorbeeld wanneer er 's ochtend één in plaats van twee pedagogisch medewerkers om 7.30 uur beginnen.

6.6 Voedingsbeleid

Het voedingsbeleid van Mirakel is gebaseerd op de adviezen en richtlijnen van het voedingscentrum.

Het eet- en drink moment is een gezellig en sociaal gebeuren. Het eetmoment wordt van tevoren aangekondigd, zodat kinderen zich hierop kunnen voorbereiden. We stimuleren de zelfstandigheid van de kinderen, door ze bijvoorbeeld de tafel te helpen dekken en hun eigen brood te laten smeren.

Het eten is gericht op de individuele behoefte van het kind. Indien er sprake is van een allergie of dieet bij een kind, dan wordt hier rekening mee gehouden. Pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie, ook tijdens de eetmomenten. De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om te eten, maar dwingt het kind niet.

7. Ouders en verzorgers

De ouder die werk en zorg/opvoeding combineert moet er volledig op kunnen vertrouwen dat wij een deel van deze zorg en opvoeding zo goed en gewetensvol mogelijk overnemen en dat wij er voor openstaan dat dit gebeurt op een manier die het beste aansluit bij de ideeën en wensen van de ouder.

7.1 Algemene informatie naar ouders

- Ongeveer 4x per jaar gaat er een nieuwsbrief uit naar ouders;
- Elke 7 weken worden ouders op het KDV geïnformeerd over het piramidethema;
- Jaarlijks worden er verschillende festiviteiten georganiseerd waarbij ouders uitgenodigd worden.

7.2 Overdracht

Op het kinderdagverblijf vinden wij het contact met de ouders zeer belangrijk:

- Aan het einde van de dag wordt aan alle ouders een korte overdracht gedaan;
- Rondom de verjaardag van het kind worden de ouders jaarlijks door de groepsleiding uitgenodigd voor een 10 minuten gesprek;
- Buiten deze gesprekken om kunnen ouders altijd een afspraak maken met de groepsleiding;
- Wij streven naar het organiseren van thema-avonden met uiteenlopende kindgerichte thema's.

7.3 Wenperiode

- Voor de kinderen die voor het eerst bij Mirakel komen wordt een wenschema samengesteld in overleg met de ouders;
- Mirakel hanteert in principe een wenperiode van maximaal vier dagen. De basis voor het opbouwen van emotionele veiligheid wordt hierin gelegd (KDV);
- Als een kind doorstroomt naar een peutergroep vindt er een overgangsgesprek plaats met de ouders en de pedagogisch medewerker van de peutergroep (KDV).

8. Inspectie kinderopvang GGD

Periodiek, in de regel één maal per jaar, brengt de inspectie kinderopvang van de GGD een bezoek aan de opvang voor onderzoek op basis van een vast toetsingskader ontwikkeld door GGD Nederland.

Het inspectierapport ligt ter inzage op het betreffende kindcentrum en tevens is er een link op website www.kdvmirakel.nl naar het landelijke register kinderopvang. Als u doorklikt naar de vestiging van uw keuze kunt u in de linker kolom op het icoontje klikken. Oudercommissies krijgen een kopie van het rapport.

9. Ontwikkeling kinderen

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier, de ontwikkeling wordt beïnvloed door aangeboren en omgevingsfactoren. De pedagogisch medewerker kan het kind hierin stimuleren door de ontwikkeling goed te volgen en in te spelen op de behoeft van het kind. Dit doen wij onder andere door de nieuwsgierigheid van de kinderen te prikkelen en daarbij ook activiteiten aan te bieden. Dit kan zowel individueel als in groepsverband.

Wij stimuleren kinderen mee te doen aan gezamenlijke activiteiten zoals knutselactiviteiten. Wil het kind niet meedoen, dan dwingen we het niet. Wij zijn van mening dat kinderen zich beter ontwikkelen op een speelse en vrije manier.

Interactieve vaardigheden medewerker

Wij bieden kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door:

- Sensitieve houding tijdens de verzorgingsmomenten;
- Het kind het gevoel te geven dat het er mag zijn;
- Het kind positief en op een respectvolle manier benaderen;
- Vaste pedagogisch medewerkers op de groep;
- Kinderen duidelijk te maken wat wel en niet mag (regels/grenzen stellen);
- Een foto van elk kind op de groep (bevordert het gevoel van erbij horen).

We tonen een responsieve houding naar kinderen: door goed te kijken, te wachten en te luisteren naar het kind kunnen we zijn non-verbale en verbale communicatie herkennen en beantwoorden.

Kinderen hebben behoefte aan een persoonlijke benadering die gericht is op hun gevoeligheden, interesses en bijzonderheden. Kinderen hebben behoefte om met elkaar te spelen maar ook op één op één aandacht met de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers spelen op deze momenten in om plezier te maken met het kind en samen te praten. Door het specifieke contact met een kind groeit de vertrouwensband nog verder.

Dit zijn de basisgegevens voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

